

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/37/2016
Identifikačné číslo spisu:	4110010941
Dátum vydania rozhodnutia:	13.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4110010941.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Martina Bargela vo veci obvineného B. S., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona a iné trestné činy, na neverejnom zasadnutí konanom 13. júla 2016 v Bratislave, o dovolaní obvineného B. S. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012 a proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/56/2013, z 27. augusta 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného B. S. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6T/124/2010, z 3. mája 2012 (č.l. 3560 - 3600) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012 (č.l. 3776 - 3832) bol obvinený B. S. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i/ Trestného zákona pre skutok uvedený v bodoch 1/, 2/, 3/ rozsudku krajského súdu, zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona pre skutok uvedený v bode 4/ rozsudku krajského súdu a zo spáchania zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona pre skutok uvedený v bode 5/ rozsudku Krajského súdu v Nitre.

Za tieto trestné činy bol menovanému uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň súd uložil obvinenému B. S. ochranný dohľad na 2 roky a tiež povinnosti v zmysle § 77 ods. 1 Trestného zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 6Tdo/35/2013, z 25. júla 2013 (č.l. 4096 - 4100), postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por., odmietol dovolanie obvineného B. S. podané proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012, pretože nezistil naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. h/, písm. i/ Tr. por. tak, ako argumentoval obvinený B. S. v

podanom dovolaní.

Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 1Nt/7/2013, z 28. marca 2014 (č.l. 4262 - 4263) bola vo vyššie uvedenej veci povolená obnova konania v prospech obvineného B. S. (a ďalších odsúdených), pričom v rámci povolenej obnovy konania bol zrušený výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6T/124/2010, z 3. mája 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012.

Po povolení obnovy konania - už v obnovenom konaní, Okresný súd Nitra tzv. „doplňujúcim“ rozsudkom, sp. zn. 6T/124/2010, z 9. mája 2014 (č.l. 4463 - 4478), postupom podľa § 166 Tr. por., doplnil do pôvodného rozsudku Okresného súdu Nitra (sp. zn. 6T/124/2010, z 3. mája 2012) chýbajúci výrok o treste vo vzťahu k obvinenému B. S. tak, že ho odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 6 mesiacov a na výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Krajský súd v Nitre na podklade odvolania podaného obvineným B. S., rozsudkom, sp. zn. 1To/56/2013, z 27. augusta 2014 (č.l. 4593 - 4600), zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6T/124/2010, z 9. mája 2014 vo výroku o treste a menovanému sám uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a na výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti vyššie označeným rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/56/2013, z 27. augusta 2014 a sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012 podal prostredníctvom obhajcu dovolanie obvinený B. S. (č.l. 4762 - 4766) z dôvodu § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku. V dovolaní uviedol: „Mám za to, že v mojom prípade je založený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku. Som toho názoru, že prvostupňový súd a v nadväznosti na to aj súd druhého stupňa nepostupovali správne pri výroku o treste, nakoľko nevzali do úvahy podstatnú skutočnosť, že v čase spáchania skutkov som bol mladistvý alebo blízky veku mladistvých, pričom uvedená skutočnosť je hmotnoprávnou okolnosťou, ktorá je podstatná pri určení druhu a výmery trestu. Z rozsudkov je zrejmé, že jednotlivé skutky majú v rámci jednoty skutkov určené, kedy sa mali stať, pričom vo vzťahu ku skutočnosti, že ja (dovolateľ) som sa narodil dňa 4. marca 1988 je zrejmé, že pri skutkoch som bol mladistvý alebo osoba blízka veku mladistvého. Uvedená skutočnosť bola uvádzaná ako odvolací dôvod z mojej strany, avšak odvolací súd sa uvedenou skutočnosťou nezaoberal, pričom na uvedený odvolací dôvod ani nedal žiadnu súdnu odpoveď, a preto je v tejto časti rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné. V zmysle ustanovenia § 94 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 110 ods. 2 Trestného zákona je upravené, ako ma súd postupovať pri ukladaní trestu osobe (páchateľovi), ktorému ukladá úhrnný alebo súhrnný trest za skutky, ktoré spáchal jednak predtým ako dovŕšil 18 (osemnásť) rok svojho veku a jednak po tom, čo tento vek dovŕšil (pozn. obhajcu v texte ustanovenia zákona je „čo tento rok dovŕšil“, avšak správne má byť vek, čo vyplýva aj z dôvodovej správy aj zo všetkých použitých výkladov, gramatický, logický, systematický, avšak od roku 2006, tento nedostatok NR SR neopravila). V mojom prípade (dovolateľa) je úplne zrejmé, že ide o tento prípad, keď som bol odsúdený za skutky kvalifikované ako trestné činy, pričom niektoré som spáchal predtým, ako som dovŕšil osemnásť rok veku (skutok únosu), a niektoré som spáchal potom, ako som dovŕšil osemnásť rok veku, a preto bolo na mieste v mojom prípade postupovať podľa ustanovenia § 94 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 110 ods. 2 Trestného zákona a s použitím ustanovenia § 117 ods. 1 Trestného zákona. Ak by súdy použili správne ustanovenia o ukladaní trestov v mojom prípade, potom mi mali uložiť nižší trest odňatia slobody. Pre úplnosť veci je potrebné uviesť, že v zmysle Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV ÚS SR 336/2012, by mal Najvyšší súd Slovenskej republiky toto dovolanie riadne prejednať po formálnej aj materiálnej stránke, nakoľko predchádzajúce dovolanie, ktoré som podal bolo odmietnuté pre nedodržanie formálnych dôvodov, pričom však tento dovolací dôvod tak skutkovo a právne vymedzený tam uvedený nebol, tento dovolací dôvod (nesprávne uložený trest) bol odvolacím dôvodom v odvolaní ako riadnom opravnom prostriedku. Na základe vyššie uvedených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods.1 písm. h/ Trestného poriadku rozhodnutia súdov oboch stupňov v časti výrokov o treste (druh a výmera) sú založené na nesprávne použitých ustanoveniach Trestného zákona, odsúdený má

prostredníctvom obhajcu za to, že rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 3. mája 2012, sp. zn. 6T/124/2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12. októbra 2012, sp. zn. ITo/77/2012, a v nadväznosti rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 9. mája 2014, sp. zn. 6T/124/2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. augusta 2014, sp. zn. ITo/56/2013, bol porušený zákon v neprospech mojej osoby, a preto navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom rozhodol tak, že vysloví, že: Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. augusta 2014, sp. zn. ITo/56/2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12. októbra 2012, sp. zn. ITo/77/2012, a konaním, ktoré im predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 319 Trestného poriadku a v ustanovení § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 94 ods. 1 Trestného zákona, § 110 ods. 2 Trestného zákona a § 117 ods. 1 Trestného zákona a § 36 písm. d/ Trestného zákona; zruší rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. augusta 2014, sp. zn. ITo/56/2013; zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; a prikáže Okresnému súdu Nitra, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.“ V závere dovolania navrhol: „... aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom rozhodol tak, že vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. augusta 2014, sp. zn. ITo/56/2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12. októbra 2012, sp. zn. ITo/77/2012, a konaním, ktoré im predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 319 Trestného poriadku, v ustanovení § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 94 ods. 1 Trestného zákona, § 110 ods. 2 Trestného zákona a § 117 ods. 1 Trestného zákona a § 36 písm. d/ Trestného zákona, zruší rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. augusta 2014, sp. zn. ITo/56/2013; zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; a prikáže Okresnému súdu Nitra, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.“

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor (č.l. 4822 - 4824) nasledovne: „Na margo existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku spočívajúcom v údajnom uložení trestu u odsúdeného B. S. mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, resp. uložení takého druhu trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa, dovolateľ poukazuje na nesprávny postup prvostupňového a tiež odvolacieho súdu, ktoré podľa jeho názoru nevzali do úvahy podstatnú skutočnosť, že v čase spáchania skutkov bol odsúdený B. S. mladistvou osobou alebo osobou blízkou veku mladistvých, pričom táto skutočnosť je hmotnoprávnou okolnosťou, ktorá je podstatná pri určení druhu a výmere trestu. Taktiež v tejto súvislosti dovolateľ namieta, že uvedené skutočnosti boli uvádzané ako odvolací dôvod v rámci odvolacieho konania, avšak druhostupňový súd sa touto skutočnosťou nezaoberal, v dôsledku čoho je v tejto časti rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné. Samotná argumentácia použitá v rámci podaného dovolania a poukazujúca na existenciu takéhoto dovolacieho dôvodu je absolútne scestná, účelová a nezodpovedá jednak výsledkom vykonaného dokazovania a taktiež je v rozpore aj s objektívnym právnym posúdením predmetného skutku. V podrobnostiach poukazujem na odôvodnenia rozsudku tak prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu, v ktorých sú presne špecifikované aj právne úvahy týkajúce sa postupu súdu pri ukladaní trestu, najmä jeho druhu a výšky, tomuto odsúdenému (dovolateľovi). V kontexte vyššie uvedených skutočností preto navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie odsúdeného B. S. podané prostredníctvom ním splnomocneného obhajcu JUDr. Tibora Timára zamietol“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. a/, písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného B. S. nie je opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd

viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012 - I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzenému dovolaciemu dôvodu, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (článok 2 ods. 2).

Z uvedeného je potrebné vyvodit', a to s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je podaným návrhom viazaný do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

K obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku najvyšší súd poznamenáva, že tento dovolací dôvod môže byť naplnený v dvoch alternatívach spočívajúcich v tom, že obvinenému bol uložený za trestný čin zo spáchania, ktorého bol uznaný vinným

- trest vo výmere mimo trestnej sadzby alebo
- taký druh trestu, ktorý trestný zákon nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo trestnej sadzby sa týka len tých odstupňovateľných trestných činov, ktoré majú určitú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Tr. zák.), trest domáceho väzenia (§ 53 Tr. zák.), trest povinnej práce (§ 54 Tr. zák.), peňažný trest (§ 56 Tr. zák.), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Tr. zák.), trest zákazu činnosti (§ 61 Tr. zák.), trest zákazu pobytu (§ 62 Tr. zák.), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62 Tr. zák.), trest vyhostenia (§ 65 Tr. zák.). Trest odňatia slobody (o ktorý ide aj v predmetnej veci) má konkrétne hranice trestnej sadzby určené v príslušnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, podľa toho o aký trestný čin ide, prípadne v akej alternatíve bol spáchaný. Dovolacím dôvodom podľa písm. h/ § 371 ods. 1 Tr. por. nemôže byť len neprimeranosť trestu pociťovaná, či už ako prísna alebo mierna, ak bol trest vymeraný v rozmedzí určitej trestnej sadzby. Tak isto neuloženie žiadneho trestu pri upustení od potrestania, resp. pri upustení od uloženia súhrnného trestu nemôže naplniť tento dovolací dôvod.

Druhom trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumejú najmä prípady, kedy bol obvinenému uložený niektorý z druhov trestov (§ 32 Tr. zák.) bez splnenia tých podmienok, ktoré zákon predpokladá, t.j. pokiaľ v konkrétnom prípade určitému páchatelovi za určitý trestný čin nebolo možné uložiť niektorý druh trestu s ohľadom na jeho zvláštne zákonné podmienky (napríklad trest vyhostenia občanovi Slovenskej republiky, trest zákazu činnosti za trestný čin, ktorý nebol spáchaný v súvislosti s touto činnosťou, trest prepadnutia vecí, ktorá nepatrí páchatelovi a pod.).

Otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmavania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por. (R 18/2015).

Už len z vyššie uvedeného je zrejmé, že obvineným označený dovolací dôvod nie je daný. Aj napriek tomu však dovolací súd nad rámec nevyhnutného dodáva, že obvinenému B. S. bol vždy ukladaný trest za použitia § 38 ods. 3 Tr. zákona, a teda za situácie, keď súdy nižších stupňov zohľadnili prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností. Ak by teda aj priznali menovanému ďalšiu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 ods. písm. d/ Tr. zákona - spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých... tak, ako sa toho menovaný domáha, nemalo by to žiadny vplyv na výmeru trestnej sadzby a rozmedzie trestnej

sadzby v rámci, ktorej súd mohol obvinenému ukladať trest.

Pokiaľ dovolateľ naznačil, že trestnej činnosti sa čiastočne dopustil „ako mladistvý“ najvyšší súd nerozumie, ako mohol dovolateľ dospieť k takémuto záveru, pretože stíhané trestné činy začal páchať až ako dospelý - január 2007 vid' skutok pod bodom 3/, resp. začiatkom roku 2007 - vid' úvodná časť skutkovej vety rozsudkov, pričom plnoletosť dosiahol 4. marca 2006. S ohľadom na uvedené najvyšší súd uzatvára, že vo veci obvineného B. S. nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.